

odpovídá ustanovením kolektivní smlouvy, by mohla nastati pouze tehda, kdyby smluvci byli členy shora dotčených smluvních organizací. Členství to je předpokladem i pro nepřipustnost zkrácení mzdových nároků z kolektivní smlouvy smlouvou individuální ve smyslu § 4 vlád. nař. ze dne 29. dubna 1935, č. 89 Sb. z. a n. Je sice nesporno, že žalobce jest členem svazu stavebního dělnictva, nebylo však prokázáno, že i žalovaná firma, popírající členství, byla nebo jest členem smluvní strany zaměstnavatelské, a dopisem Svazu zaměstnavatelů severočeských stavebních živností v Liberci ze dne 2. října 1936 jest dokázáno, že žalovaná nebyla členkou, ježto členy řečeného svazu mohou býti jen ti, kteří provozují stavební živnosti. Žalovaná firma však nemá koncesi, týkající se stavební živnosti. Nemůže tudíž býti řeči o platnosti uvedené kolektivní smlouvy pro služební poměr žalobce vůči žalované a o významu pro posouzení jeho nároků. Byla proto právně možná individuální dohoda smluvců o výši mzdy. K takovéto dohodě také došlo, jak odvolací soud zjistil. Podle zjištění toho byla ujednána mzda 4 Kč za hodinu po dobu tesařské práce a nižší mzda výpomocných dělníků 2 Kč 50 h za hodinu, a to bez příplatků. Nelze tudíž říci, že se snížení mzdy z 4 Kč na 2 Kč 50 h stalo jednostranným příkazem a provedením žalované firmy bez žalobcova souhlasu, jak míní prvý soud. Žalobci tudíž do 2. ledna 1936 nepřislušela jiná mzda, než mu byla vyplacena, a neměl do té doby vůbec nároku na příplatky.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud právem došel k závěru, že hromadná smlouva ze dne 15. března 1935, sjednaná jednak mezi Svazem zaměstnavatelů severočeských stavebních živností v L. a jednak Svazem dělnictva stavebního, kameno- a keramického průmyslu v Československé republice sídlícím v P. a Svazem křesťanských továrních a stavebních dělníků pro Československou republiku sídlícím ve S., se nehodí na žalobcův pracovní poměr, ježto žalovaná firma nebyla a není členkou dotčeného svazu zaměstnavatelského. Neplynuly-li však žalobcovy nároky z ustanovení hromadných smluv, nemá významu ani ustanovení § 4 vlád. nař. č. 89/1935 Sb. z. a n., že jednotlivou (individuální) smlouvou nesmějí býti zkráceny mzdové nároky zaměstnancovy, plynoucí z ustanovení hromadných smluv pracovních. Žalobce nepřednesl v řízení nižších stolic, že byl zaměstnán při práci provedené podle veřejné dodávky, a činil-li tak teprve v dovolání, snaže se z toho dovoditi právní důsledky, jde o novotu v dovolacím řízení nepřipustnou (§ 24 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n.), k níž nelze přihlížeti. Byla-li, jak odvolacím soudem zjištěno, mezi stranami ujednána mzda žalobci příslušící, měl žalobce jen nárok na tuto mzdu a nikoliv na mzdu v místě obvyklou (§ 1152 obč. zák.).

Čís. 16172.

Vyplácel-li zaměstnavatel každoročně v určitou dobu zaměstnancům remuneraci (novoročné) v určité výši a ohlásil-li ji jako součást zaměstnancova příjmu pensijnímu ústavu a nemocenské pojišťovně, není oprávně-

něn odepřítí jednostranným projevem vůle její výplatu pro své nepříznivé finanční poměry.

Vzdání se nároku na placení remunerace nelze spatřovati v tom, že se zaměstnanec proti oznámení o dalším nevyplácení odměny neohradil a že pracoval v podniku nadále.

(Rozh. ze dne 4. června 1937, Rv I 937/37.)

Srv. 10661, 13259, 14372 Sb. n. s.

Žalobce, zaměstnaný u žalované firmy od 1. března 1930 do 30. listopadu 1935 jako úředník za měsíční plat s počátku 800 Kč a od roku 1931 900 Kč, se na žalované domáhá vyplacení remunerace ve výši měsíčního platu za leta 1934 a 1935 a poměrné části v roce 1936, v úhrnné částce 2.025 Kč. Soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud přiznal žalobci remuneraci 900 Kč jen za rok 1934. Důvody: Je zjištěno, že zaměstnancům žalované firmy nebyla výplata remunerace smluvně zaručena, že však byla jim po delší dobu vyplácena ve výši měsíčního platu pravidelně a dobrovolně. Z toho, že žalovaná firma při sjednání služebního poměru nezaručila zaměstnanci každoroční výplatu remunerace, nutno souditi, že placením remunerace nechtěla vytvořiti prejudic, že remunerace zaměstnancům přísluší za všech okolností. Nastaly-li v letech 1935 a 1936 neutěšené finanční poměry u žalované firmy, které byly žalobci známy a jež měly v zápětí, že žalované firmě nebylo možno vypláceti remuneraci, což dala účetním Václavem N. o vánocích roku 1934 svým zaměstnancům oznámiti, nemá žalobce za toho stavu právní nárok na výplatu remunerace ve výši 900 Kč za rok 1935 a 225 Kč za první čtvrtletí roku 1937. Bylo proto v té části rozsudek prvního soudu změnití a rozhodnouti, jak se stalo.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek soudu první stolice.

Důvody:

Nejvyšší soud odůvodnil v rozhodnutí č. 10661 Sb. n. s., k němuž se odkazuje, zásadu, že nárok na periodickou remuneraci, za niž nutno pokládati i novoročné, může býti založen a) smluvním ujednáním, nebo b) obchodní zvyklostí v místě, kde je zaměstnavatelův závod, anebo c) podle okolností tím, že zaměstnavatel vyplácí ve svém podniku remuneraci po delší dobu pravidelně, třebaš dobrovolně a nikoli ve stejné výši.

V souzené věci bylo zjištěno, že od roku 1929 zaměstnavatel (žalovaná firma) vyplácel svým úředníkům každoročně o vánocích remuneraci ve výši měsíčního platu a že remunerace spolu se zaměstnancem ohlásil pensijnímu ústavu a nemocenské pojišťovně jako součást zaměstnancových příjmů. Vznikl proto žalobci právní nárok na placení novoročného a žalovaná firma nebyla tudíž oprávněna odepřítí nárok ten zaměstnanci jednostranným projevem vůle. Není ovšem vyloučeno

ujednání stran, že dosavadní remunerace nebude na příště vyplácena (rozh. č. 13259 Sb. n. s.), avšak k takové výslovné dohodě nedošlo v tomto případě, což není ani sporné a bylo i nižšími soudy zjištěno. Nelze ani mít za to, že se žalobce zřekl mlčky (§ 863 obč. zák.) remunerace tím, že se žalobce, byv v roce 1934 uvědoměn účetním Václavem N., že se pro finanční nesnáze žalované firmy nemůže remunerace vyplatiti, proti tomuto postupu neohrazoval vůči firmě anebo odpovědnému činovníku firmy a že pracoval dále v jejím podniku, neboť to neodůvodňuje závěr, že se žalobce zřekl remunerace vážně a svobodně (§§ 863 a 869 obč. zák.), ano šlo o zaměstnance, který byl hospodářsky závislý na žalované firmě a jenž se mohl důvodně obávat, že by byl jinak ze zaměstnání propuštěn a vydán možnému nebezpečí nezaměstnanosti (rozh. č. 14372 Sb. n. s.). Neběží tu tedy o konkludentní čin takového rázu, jaký předpokládá § 863 obč. zák., že totiž podle všech okolností nebylo důvodné příčiny, aby se pochybovalo o žalobcově vůli, že se zřiká příslušících mu nároků. Při tom nelze činiti rozdíl mezi remunerací v době uvedeného oznámení již splatnou a budoucně splatnou, ježto pro takovéto rozlišování není důvodu a ježto nebyly předneseny skutečnosti, které by byly odůvodňovaly takový rozdíl. Pochybil tedy odvolací soud, nepřiznal-li žalobci remuneraci za rok 1935 a její poměrnou část za rok 1936.

Čís. 16173.

Zaměstnavatel odpovídá zaměstnanci za škodu vzniklou následkem nesprávných údajů o výši škody, učiněných v přihlášce k pensijnímu pojištění, kterou si zaměstnanec sám vyplnil a zaměstnavatel spolupodepsal.

Odpovědnost zaměstnavatele za obsah přihlášky nelze vyloučiti ani výslovnou, ani mlčky učiněnou dohodou se zaměstnancem.

(Rozh. ze dne 4. června 1937, Rv I 995/37.)

Podle žalobcova přednesu byl žalobce u žalovaného zaměstnán na jeho statku v C. jako šafář od 15. března 1925 do 31. května 1931. Přihlášky, které byly ještě v době žalobcova zaměstnání zasílány Všeobecnému pensijnímu ústavu v P., byly podpisovány žalobcem i žalovaným a byly v nich udávány nižší požitky, než jaké žalobce ve skutečnosti pobíral. Tvrdě, že jest mu vyplacen pensijní důchod toliko 8.060 Kč 25 h ročně, ačkoli by mu při správné přihlášce k pensijnímu pojištění náležel důchod vyšší o 185 Kč měsíčně, domáhá se žalobce na žalovaném zaplacení 3.145 Kč, t. j. rozdílu mezi pensijním důchodem, který obdržel od pensijního ústavu od 13. srpna 1934 do 31. prosince 1935, a mezi pensijním důchodem, který by byl dostával, kdyby byl zařaden do třídy odpovídající jeho skutečnému platu. Žalovaný uznav žalobní nárok co do polovice zažalované pohledávky, takže